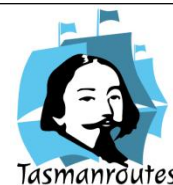

Scheepsdocumenten Duitsland

- Tasman vaarroutes -

Vaart u in Duitsland of in een ander EU-land dan dient u nog over nog bepaalde documenten te beschikken. Binnen de EU-landen geldt het vrije verkeer van personen, goederen en diensten, maar wel onder voorwaarden. Gewoonlijk kunt u er van uitgaan dat wat voor u als schipper uit Nederland geldt voor varen in Duitsland, ook van toepassing is voor het varen in de andere EU-landen.

- 1 Duitse waterkaarten
- 2 Vaarregels in Duitsland
- 3 Marifooncertificaat
- 4 Verzekeringen
- 5 Douane
- 6 Paspoort of identiteitsbewijs
- 7 Eigendomsbewijs van de boot (ICP)
- 8 Internationaal Certificaat van Competentie (ICC)
- 9 Vaarbewijs / Sportbootführerschein
- 10 Rijnpatent of Sportpatent
- 11 Varen buiten het Schengengebied

1 Duitse waterkaarten

Wie gaat varen in Duitsland doet er verstandig aan om betrouwbare kaarten mee te nemen. Uitgever KartenWerft heeft een serie kaarten (met en gratis app) samengesteld voor de Duitse binnenwateren. Zie voor meer informatie onder 'Handig' bij Waterkaarten.

2 Vaarregels in Duitsland

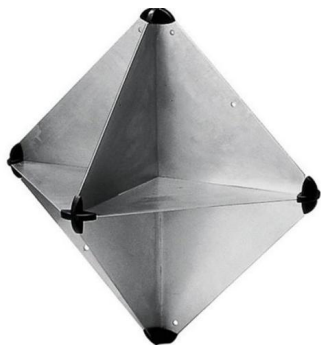
De voorrangsregels voor beroeps- en watersport verschillen in Duitsland niet wezenlijk met die in Nederland. Voor de rivieren Rijn, Moezel en Donau gelden de voorschriften van het Rijnvaartpolitiereglement, opgenomen in de Wateralmanak deel 1 van de ANWB.

Op kanalen en rivieren is de maximumsnelheid meestal 12 kilometer per uur. Andere snelheden staan vermeld op borden langs de oevers. In tegenstelling tot Nederland wordt er in Duitsland veel gecontroleerd, niet alleen door de waterpolitie maar ook door sluismeesters. Zij mogen ook boetes uitdelen.

In Duitsland kent men de begrippen dalvaart en bergvaart in de watersport. Dalvaart heeft voorrang op bergvaart bij het passeren in minder ruime wateren, te vergelijken met het Nederlandse stroomafwaarts. Aan de oevers staan borden met de kilometeraanduiding, als de cijfers oplopen vaart u naar het dal. Als de cijfers afnemen vaart u als bergvaart. De overige voorschriften voor het varen in Duitsland verschillen weinig tot die van Nederland.

Bij het melden bij een sluis wil de sluiswachter weten of je Tal- dan wel Bergfahrt bent. Blijf wachten tot je opgeroepen wordt en/of groen licht krijgt. De Duitsers zijn hier behoorlijk strikt in. Of je Talfahrt (stroomafwaarts) gaat is ook te zien aan de km-raaien bij de vaarweg. Bij Talfahrt lopen de afstanden (getallen op de borden) op.

Radarreflector

Op de Eems, Dollard en Waddenzee en in de zeehavens moet, gelet op artikel 9.04 BPR en bijlage 15, onderdeel b van het BPR, moet ieder varend of stilliggend klein schip (is een schip tot 20 m) bij slecht zicht en 's nachts een goed functionerende radarreflector voeren. Deze reflector moet zo hoog mogelijk worden opgehangen.

Uit testen blijkt dat de middelgrote 8-kantige reflector afdoende is. Maar ook hier geldt, hoe groter de reflector, des te beter. U bent dan van steeds grotere afstand zichtbaar.

Lozingsverbod toiletwater

Hoewel ook in Nederland het netwerk van innamestations van toiletwater nog steeds bedroevend is, is dat in Duitsland nog een graadje erger. Lichtpunt is wel dat, in tegenstelling tot Nederland, lozen van toiletwater op open water in Duitsland wel is toegestaan op de Bundeswasserstrassen. Dat zijn alle vaarwegen waar ook beroepsvaart is. Op de overige vaarwegen is lozen van toiletwater op open water streng verboden. Bij de meeste jachthavens in Duitsland is echter wel een innamestation aanwezig.

3 Marifooncertificaat

Als u in Duitsland wilt varen is het gebruik van een marifoon zeer aan te bevelen. Zowel voor het uitluisteren tijdens de vaart (Kanaal 10) als bij het aanmelden bij sluizen en bruggen. Voor spreken en uitluisteren moet u in het bezit zijn van het Nederlandse marifooncertificaat. Alleen uitluisteren van de marifoon is, net als in Nederland, ook zonder marifooncertificaat toegestaan.

4 Verzekeringen

Vrijwel iedere schipper verzekert zijn schip. Echter kan het zo zijn dat de afgesloten verzekering alleen schade, opgelopen op de Nederlandse binnenwateren, de Nederlandse Wadden en Noordzeekust dekt. Uitbreiden tot vaargebieden buiten Nederland is dan aan te bevelen.

Daarbij een rechtsbijstandsverzekering afsluiten kan zinnig zijn, maar is vaak niet nodig omdat vaak de rechtsbijstandsverzekering van uw auto elk ander voer- of vaartuig meeneemt.

Een doorlopende reisverzekering is altijd handig, ook als u met de auto een uitstapje naar Duitsland maakt, een ongeluk krijgt en in een ziekenhuis terecht komt die meer kosten in rekening brengt dan de basisverzekering vergoedt. Verlies of diefstal van scheepsinventaris is veelal meegedeekt in de verzekering van uw schip.

5 Douane (jachten en pleziervaartuigen)

Met uitzondering van een aantal specifieke gevallen hoeven voor een pleziervaartuig, voor particulier gebruik, dat thuishoort in de EU bij binnenkomst, geen formaliteiten te worden vervuld. Jachten waarmee toeristische zeereizen worden georganiseerd uit zakelijke overwegingen (zakelijk gebruik) vallen niet onder het begrip pleziervaartuig. De Douane beoordeelt of er sprake is van een pleziervaartuig of van een jacht.

In elke zeehaven in Nederland, en dat geldt ook voor de waddenhavens, voert de douane steekproefsgewijs controles uit. Reden waarom u, ook als u op de wadden vaart, altijd een aankoopbewijs van de boot bij u moet hebben of een BTW-verklaring waaruit blijkt dat voor de aanschaf van de boot BTW is afgedragen.

Indien u beschikt over een zeewaardig (zeil)jacht moet u, ook als u niet het voornemen heeft een haven buiten Nederland aan te doen, aan de douane aannemelijk kunnen maken dat u alleen Nederlandse zeehavens hebt bezocht.

Omdat binnen de EU vrij verkeer van goederen geldt, zal de douane alleen nog kunnen controleren of de hoeveelheid alcoholische dranken en tabaksproducten niet de vrijgestelde hoeveelheden overschrijden. Hoewel ook elk EU-land zelf mag bepalen hoeveel van deze producten u het land binnen mag brengen, zijn de onderstaande hoeveelheden in ieder geval in elk EU-land (dus ook Nederland) toegestaan. De hoeveelheden gelden per persoon aan boord, mits zij de leeftijd van tenminste 18 jaar hebben bereikt:

- 800 sigaretten
- 400 cigarillo's (sigaren van maximaal 3 gram per stuk)
- 200 sigaren
- 1 kg tabak
- 10 liter sterke drank (alcoholpercentage van 22% - 50%)
- 20 liter distillatiewijn
- 90 liter wijn (waarvan maximaal 60% mousserende wijn)
- 110 liter bier

6 Paspoort of identiteitsbewijs

Binnen de Europese Unie is het verplicht dat u zich kunt legitimeren. Dit kan met een paspoort of een geldige ID kaart. Alleen binnen Nederland mag U ook een rijbewijs tonen. Buiten Nederland is het echter geen geldig legitimatiebewijs.

7 Eigendomsbewijs van de boot (ICP certificaat)

ICP staat voor "Internationaal Certificaat Pleziervaartuigen en is een officieus eigendomsbewijs van uw boot. Het ICP wordt in Duitsland erkent net zoals in veel andere Europese lidstaten. Een ICP is twee jaar geldig en wordt in drie talen uitgegeven: Nederlands, Engels en Frans. U kunt een ICP in Nederland aanvragen bij het [Watersportverbond](#). Hiervoor heeft u een officiële aankoopnota nodig of een verzekeringspolis of een BTW verklaring. Het ICP is op alle Europese binnen- en kustwateren geldig voor de duur van twee jaar. U kunt uw ICP ook laten verlengen.

8 Internationaal Certificaat van Competentie (ICC)

Indien u na 1 januari 2010 een vaarbewijs heeft gehaald dan is hierbij tegelijk een ICC aan toegevoegd op de kaart door het CBR en hoeft u niets aan te vragen. U kunt ook uw huidige Vaarbewijs laten omzetten naar een kieuw model waar direct een ICC bij inbegrepen is. Voor langere schepen is wel een Rijnpatent of Sportpatent noodzakelijk.

Een ICC is een Internationaal Certificaat van Competentie betreffende de bevoegdheid van gebruikers van pleziervaartuigen. Het is een vertaling van het Vaarbewijs in het Engels. Alle nieuwe afgegeven Vaarbewijzen (of Groot Pleziervaartbewijzen) komen automatisch in het bezit van een ICC. Met Vaarbewijs I krijgt u het ICC for inland waters. Met Vaarbewijs II krijgt u het ICC for inland and coastal waters.

9 Vaarbewijs / Sportbootführerschein

Voor ingezetenen van Duitsland is sinds 2013 een vaarbewijs verplicht voor motorboten met een vermogen van 5 PK en meer. De bestuurder dient wel 16 jaar of ouder te zijn. Dat geldt voor alle binnenwateren, uitgezonderd de Rijn. Echter de eerste voorwaarde (vaarbewijs) geldt alleen als u in Duitsland ingezetene bent (als u dus in Duitsland woont).

Voor ingezetenen uit de andere EU-landen gelden de regels van het desbetreffende EU-land. Dit heeft te maken met het vrije verkeer van personen, goederen en diensten tussen de EU-landen. In Duitsland mag u dus als ingezetene van Nederland zonder vaarbewijs varen als uw schip korter is dan 15 meter en niet harder kan dan 20 km/uur. Zie hiertoe § 5 Besondere Regelungen (lid 4) van de Sportbootführerscheinverordnug (SpFv).

Sportbootführerscheinverordnung (SpFV)

in der Fassung vom 03. Mai 2017 (BGBl. I Seite 1016)

§ 5 Besondere Regelungen

(1) Keiner Fahrerlaubnis nach dieser Verordnung bedürfen

- 1 Personen beim Führen eines Sportbootes auf dem Rhein, sofern das zu führende Sportboot mit einer Antriebsmaschine ausgerüstet ist, deren größte nicht überschreitbare Nutzleistung höchstens 3,68 Kilowatt beträgt,
- 2 auf allen übrigen Binnenschiffahrtsstraßen und auf den Seeschiffahrtsstraßen Personen beim Führen eines Sportbootes, sofern das zu führende Sportboot mit einer Antriebsmaschine ausgerüstet ist, deren größte nicht überschreitbare Nutzleistung höchstens 11,03 Kilowatt beträgt,
- 3 Personen beim Führen eines Segelsurbretts,
- 4 Personen mit Wohnsitz außerhalb des Geltungsbereichs dieser Verordnung, die sich nicht länger als ein Jahr im Geltungsbereich dieser Verordnung aufhalten, sofern im Wohnsitzstaat keine Fahrerlaubnis für das zu führende Sportboot erforderlich ist,
- 5 Inhaber eines von einer als gemeinnützig anerkannten Körperschaft erteilten Befähigungsnachweises beim Führen von Wasserrettungsfahrzeugen in dem jeweiligen Geltungsbereich.

Ist im Fall des Satzes 1 Nummer 4 in dem Staat des Wohnsitzes für das Führen eines Sportbootes auf den jeweiligen Gewässern ein Befähigungsnachweis amtlich vorgeschrieben oder wendet dieser Staat die Resolution Nummer 40 ECE (TRANS/SC.3/147/Rev.3, VkbI. 2013 Seite 987) an, benötigt die Person den Befähigungsnachweis oder ein internationales Zertifikat nach der Resolution Nummer 40 ECE für das jeweilige Gewässer im Geltungsbereich dieser Verordnung. Die Generaldirektion Wasserstraßen und Schifffahrt macht im Verkehrsblatt bekannt, welche Staaten die Resolution Nummer 40 ECE anwenden.

10 Rijnpatent of Sportpatent

Op de Rijn moet u voor een pleziervaartuig korter dan 15 meter in ieder geval over een Klein Vaarbewijs I beschikken.

- ✓ voor pleziervaartuigen van 15 meter of langer, maar korter dan 25 meter: een Klein Vaarbewijs, een Sportpatent en speciale bewijzen van kennis van riviergedeelten (Streckenpatenten).
- ✓ voor pleziervaartuigen van 25 meter of langer, maar korter dan 35 meter: een klein patent en speciale bewijzen van kennis van riviergedeelten (Streckenpatenten);

- ✓ voor pleziervaartuigen van 35 meter of langer: een groot patent en speciale bewijzen van kennis van riviergedeelten (Streckenpatenten);
- ✓ bij pleziervaartuigen van 35 meter of langer kunt u in plaats van een groot patent ook volstaan met een Nederlands Groot Vaarbewijs.

Met een Rijnpatent mag u op (een deel van) de Rijn varen tussen het Spijsche Veer (km 857,40) en Bazel (Mittlere Rheinbrücke km 166,64). Op welk deel u mag varen, hangt af van het gebied waarover u examen heeft gedaan. Om aan het examen Sport- c.q Rijnpatent te mogen deelnemen is het bezit van Vaarbewijs I (alle binnenwateren) vereist.

Geldigheidsduur

- Het sportpatent (Rijnpatent) is geldig tot 3 maanden na uw 50e verjaardag
- U moet uw sportpatent vernieuwen als u 50, 55 en 60 jaar wordt.
- Vanaf 65 jaar moet u het sportpatent jaarlijks vernieuwen.

11 Varen buiten het Schengengebied

Zeker al uw schip zeewaardig is, althans uw schip behoort tot categorie C en u hebt het voornemen daadwerkelijk het zeegat uit te gaan en naar landen buiten het Schengengebied, dan moet u nog over een bemanningslijst beschikken.

Zoals reeds vermeld is de douane bij een schip dat ook zeegaand is, extra alert en moet u naast uw documenten waaruit blijkt dat voor het schip BTW is voldaan, ook steeds aannemelijk maken dat u geen havens buiten de EU heeft aangedaan. In dat geval is de invoer van met name alcoholische dranken en tabaksartikelen sterk beperkt.

Bemanningslijsten

In de voorschriften wordt voor de landen die aan zee grenzen de 12-mijls zone genoemd als buitengrens van het Schengengebied. Bij het passeren van deze buitengrens bestaat de verplichting tot het afgeven van een bemanningslijst bij eventuele controle.

U kunt bijvoorbeeld al worden aangehouden op de Waddenzee en daar om een bemanningslijst worden gevraagd. De controlerend ambtenaar kan namelijk niet zien of u al dan niet de 12 mijl zone bent binnen gevaren.

Bemanningslijsten zijn verplicht in alle landen aan de Noordzee. Rond de Oostzee zijn bemanningslijsten verplicht in Polen, de Baltische staten, Rusland en Finland. Ook in landen aan de Middellandse Zee kan het van belang zijn om bemanningslijsten aan boord te hebben. Indien u personen aan boord heeft van buiten de EU, of bij vertrek naar een land of bij binnenkomst vanuit een land buiten de EU moet de bemanning zich aan de grensdoorlaatpost melden voor paspoortcontrole. Daarbij moet een bemanningslijst in tweevoud worden overhandigd met daarop de naam van het schip en de namen van alle opvarenden met hun geboorteplaats en datum en paspoortnummers. Een bemanningslijst moet door de schipper worden ondertekend.

Het voornemen tot vertrek moet minstens 3 uur voor de afvaart worden gemeld. De persoonscontrole wordt verricht door de Koninklijke Marechaussee en/of de zeehavenpolitie (de Douane controleert goederen en geen personen). Mensensmokkel is lucratief en het is zeker niet denkbeeldig dat illegalen per jacht een land kunnen binnenkomen. Het is daarom belangrijk bemanningslijsten aan boord te hebben. Zorg bij voorkeur voor meer exemplaren.